

Број: 924-1-12/25-1
Датум: 15 AUG 2025
Београд

ГРАДОНАЧЕЛНИКУ ГРАДА ПОЖАРЕВЦА
И
ПРЕДСЕДНИЦИМА ОПШТИНА
ДЕСПОТОВАЦ, ГОЛУБАЦ, КУЧЕВО, МАЛО ЦРНИЋЕ, ПЕТРОВАЦ, СВИЛАЈНАЦ,
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ, ЖАБАРИ И ЖАГУБИЦА

ПРЕДМЕТ: Извештај о функционисању система одбране од града на територији радарског центра „Петровац“ за период од 15.04.2025. до 15.07.2025. године

У прилогу акта Вам достављамо „Извештај о функционисању система одбране од града на територији радарског центра „Петровац“ за период од 15.04.2025. до 15.07.2025. године“, ради вашег информисања.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Проф. др Јурослав Николић, дипл. мет.

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД
СРБИЈЕ**

ИЗВЕШТАЈ

**О ФУНКЦИОНИСАЊУ СИСТЕМА ОДБРАНЕ ОД ГРАДА
НА ТЕРИТОРИЈИ РАДАРСКОГ ЦЕНТРА "ПЕТРОВАЦ"
ЗА ПЕРИОД 15.04 – 15.07. 2025. ГОДИНЕ**

Београд, август 2025. године

УВОД

Систем одбране од града је, у првом делу сезоне 2025. године, функционисао на читавој територији Републике, осим на подручју Косова и Метохије. Одбрана од града спроводила се на укупној површини од 7.758.900 хектара, од чега је пољопривредно земљиште 5.109.177 хектара. Функционисало је свих 13 радарских центара и активирана је мрежа од 1192 лансирне станице.

Од 91 дана трајања овог периода регистрована су 40 дана са радарским праћењем конвективних процеса на које су током 25 дана спроведена превентивна засејавања. Подаци о броју дана радарских праћења и дејства у месецима април, мај, јун и јул приказани у Табели 1. указује да је укупан број дејстава био у границама вишегодишњег просека. Највише дана са нестабилношћу и дејством на градоносне облаке било је у мају, укупно 8, а 06.05. и 08.05.2025.године је било врло јаких развоја облачности и појаве града који је начинио значајну штету на пољопривредним културама, највише у Мачванском, Колубарском и Подунавском округу. Укупно је, током маја, штета од града забележена на 6152,5ха. У трећој декади априла је било неуобичајено јаких и честих развоја конвективне облачности, укупно је било 6 дана са дејством, а било је и 2 дана са штетом од града. За цео посматрани период, од 15.04. до 15.07.2025.године, било је укупно 25 дана са дејством, а у 8 дана када су пријављене штете од града, укупна оштећена површина износила је 7665,5 ха.

Табела 1: Основни подаци о раду система одбране од града у периоду 15.04. – 15.07. 2025. године

Месец	Број дана са радарским праћењима	Број дана засејавања	Утрошене ракете	Број дана са штетом од града	Штете од града у хектарима
Април	7	6	922	2	113
Мај	17	8	2093	4	6152,5
Јун	10	5	579	1	100
01.-15. Јул	6	6	312	1	1300
СВЕГА:	40	25	3906	8	7665,5

У овом делу сезоне у Републици Србији укупно је утрошено 3906 ракета од којих је 5 било неисправно или 0,13 %. У том смислу, квалитет ракета је, као и последњих неколико година, и даље веома добар,.

Из средстава РХМЗ-а за 2025. годину пре сезоне одбране од града расписан је тендер за набавку 12498 противградних ракета. Подршку систему одбране од града по питању противградних ракета пружило је са 15.07.2025. године 28 локалних самоуправа које су набавиле и уступиле на трајно коришћење додатних 1128 ракета (списак локалних самоуправа Преглед 1.). Свеукупно, заједно са прошлогодишњим залихама, до 15.07.2025.године сада је обезбеђено 24589 противградних ракета.

По подацима са којима тренутно располажемо процедуре за набавку ракета у току су код још неких локалних самоуправа, као и у Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине.

Преглед 1. Списак локалних самоуправа које су са 15.07.2025. године набавиле и испоручиле додатну количину ракета

Локална самоуправа	СВЕГА ПГР
Лесковац	120
Сомбор	190
Бечеј	8
Сремска Митровица	47
Ириг	19
Рума	31
Пожега	69
Горњи Милановац	52
Стара Пазова	19
Ариље	69
Ваљево	75
Бач	27
Бачка Паланка	31
Озаци	34
Крагујевац	75
Мало Црниће	15
Жагубица	22
Србобран	19
Панчево	30
Бачка Топола	36
Уб	30
Богатић	22
Мали Зворник	17
Кнић	25
Нови Кнежевац	18
СВЕГА	1128

Осим додатне набавке противградних ракета, у складу са вишегодишњом праксом, велика већина локалних самоуправа додатно стимулише рад стрелаца. Преко 80 % локалних самоуправа у којима раде стрелци додатно стимулише њихов рад.

Поред набавке ракета и додатне стимулације рада стрелаца, поједине локалне самоуправе уређују приступе до лансирних станица и пружају помоћ удаљеним стрелцима кроз набавку горива.

Системом аутоматских даљинских лансирних станица потпуно су опремљене територије радарских центара Ваљево, Фрушка гора, Самош и Бајша, прва фаза територије Радарског центра Букуља и средствима локалних самоуправа Александровца и Трстеника набављене су 3 станице. Свеукупно, од 1192 лансирних станица 535 је аутоматизовано.

У наредном процесу модернизације припремљена је пројектна документација за довршетак аутоматизације радарског центра Букуља, као и за аутоматизацију рада радарског центра Ужице.

1. ОБЛАСТ НАДЛЕЖНОСТИ РАДАРСКОГ ЦЕНТРА "ПЕТРОВАЦ"

Радарски центар "Петровац" (у даљем тексту и РЦ "Петровац") спроводи одбрану од града на територији општина: Петровац, Жабари, Велико Градиште, Голубац, Мало Црниће, Кучево, Жагубица и град Пожаревац (из браничевског округа) и Свилајнац и Деспотовац (из поморавског округа).

Укупна брањена површина износи 480.600 хектара, од чега је 288.545 хектара пољопривредно земљиште, што је приказано у Табели 2.

Табела 2: Област надлежности Радарског центра "Петровац" и стање активираних лансирних станица у периоду 15.април-15.јул 2025.године

Локална самоуправа	Брањена површина (ха)		Број активираних лансирних станица
	Укупна	Пољопривредна	
Велико Градиште	34400	24462	4
Голубац	36700	14482	2
Деспотовац	62300	29912	2
Жабари	26400	21238	6
Жагубица	76000	35540	7
Кучево	72100	32742	7
Мало Црниће	26900	22576	5
Петровац	65500	47758	16
Пожаревац	47700	35335	8
Свилајнац	32600	24500	4
Укупно:	480.600	288.545	61

*Величина пољопривредне површине преузета је из статистичког годишњака Републике Србије 2014. У колони Активирано, је број активираних станица 15. јула 2025 године.

1.1 Преглед активираних ЛС по локалним самоуправама

На почетку сезоне активирано је 55 лансирних станица. Након почетка сезоне одбране од града дошло је до повећања броја ангажованих стрелаца. Тако да имамо 61 активну лансирну станицу и то:

У Петровцу имамо 16 активираних лансирних станица: 1-Орешковица, 2-Дубочка, 3-Рановац 2, 4-Старчево, 6-Велики Поповац, 7-Трновче, 8-Мелница, 9-Манастирица, 10-Рашанац, 11-Орљево, 12-Рановац 1, 13-Кладурово, 15-Бистрица (ради од 01.маја), 18-Буровац, 19-Шетоње и 20-Бусур.

У Жабарима ради шест лансирних станица: 21-Влашки До, 24-Симићево (ради од 09. маја), 25-Сибница, 26-Брзоходе, 28-Породин и 29-Витежево.

У Великом Градишту раде четири лансирне станице: 37-Кусиће, 39-Средњево, 40-Десина и 41-Макце (ради од 05. јуна).

У општини Голубац раде две лансирне станице: 42-Голубац и 45-Снеготин.

У општини Мало Црниће активирано је пет лансирних станица. То су: 51-Салаковац, 52-Кула, 53-Смољинац, 59-Кобиле и 60-Батуша.

У Пожаревцу је активирано осам лансирних станица: 62-Речица, 64-Живица, 65-Брадарац, 68-Лучица (ради од 15.јуна), 71-Острово (ради од 12. маја), 72-Петка, 73-Дубравица и 76-Пожаревац (ради од 01.маја).

У општини Кучево активирано је седам лансирних станица и то су: 81-Буковска, 82-Зеленик, 84-Церемошња, 85-Церовица, 87-Мишљеновац, 88-Мала Бресница и 90-Љешница.

У општини Жагубица ради седам лансирних станица: 91-Каменичко Брдо, 94-Лазница, 95-Милатовац, 96-Јошаница, 98-Суви До, 99-Крепољин 1 и 100-Крепољин 2.

У општини Свилајнац имамо четири лансирне станице: 106-Кушиљево, 110-Мачевац, 114-Седларе и 115-Ђуринац.

У Деспотовцу имамо две лансирне станице 120-Труђевац и 123-Буковац.

2. ПРЕГЛЕД РАЗВОЈА ВРЕМЕНСКЕ СИТУАЦИЈЕ

У периоду од 15.04. до 15.07.2025. године на подручју Радарског центра "Петровац" време је било променљиво и нестабилно у трећој декади априла, првој и трећој декади маја и првој декади јуна, праћено појавом грмљавине, кише, пљускова, а била је и временска непогода са јаким ветром, градом и великом количином падавина. Током осталог периода време је било веома стабилно, без елементарних непогода.

У другом делу месеца априла време изнад нашег подручја било је под утицајем поља ниског ваздушног притиска из Средоземља, Јадранског мора и Балкана и претежно топле ваздушне масе. Променљиво и нестабилно време.

Током већег дела месеца маја на време је утицао хладан ваздух са севера и североистока континента, као и циклонске циркулације и таласи влажног ваздуха из области Средоземља. Ово је условило реалативно хладно и кишовито време. Почетком месеца имали смо на висини гребен, топлу ваздушну масу и веома топло време. Крајем месеца дошло је до слабљења утицаја хладне депресије са севера и истока континента и пораста температуре.

Месец јун карактеришу честе циклонске активности на северу и северозападу континента. Изнад наших предела били су дуготрајни периоди веома топлог и сувог времена, услед утицаја гребена на висини, топле и тропске ваздушне масе са севера Африке. Пар хладних продора са северозапада и севера било је почетком месеца, уз умерен и јак ветар и пад температуре.

Месец јул (прва половина) - преовлађивало је стабилно и топло време.

3. ПРЕГЛЕД ДЕЈСТАВА

Календар дејстава на територији РЦ "Петровац" налази се у Табели 3. Приказани су датуми дејстава, број лансирних станица које су учествовале у дејству, број утروшених противградних ракета (у даљем тексту и ПГР) и број појава суградице и града.

Током посматраног периода било је десет дана са дејством.

Табела 3: Календар дејства на територији Радарског центра "Петровац" у периоду од 15. априла до 15. јула 2025. године

Р.бр.	Датум	Локална самоуправа	Број ЛС у дејству	Број утрошених ПГР			Број ЛС са	
				исправних	неисправних	укупно	суградицом	градом
		Без дејства у априлу	-	-	-	-	-	-
1.	5. мај	Жабари	2	16	-	16	1	1
		Петровац	8	30	-	30	1	-
		Σ за 5. мај	10	46	-	46	2	1
2.	6. мај	ВеликоГрадиште	2	12	-	12	1	-
		Голубац	2	9	-	9	-	-
		Жабари	1	3	-	3	-	-
		Кучево	5	18	-	18	2	2
		Мало Црниће	3	17	1	18	-	3
		Петровац	13	68	-	68	6	3
		Пожаревац	1	3	-	3	-	-
		Σ за 6. мај	27	130	1	131	9	8
		2 дејства у мају	37	176	1	177	11	9
3.	5. јун	Жагубица	-	-	-	-	1	-
		Свилајнац	1	3	-	3	-	-
		Σ за 5. јун	1	3	-	3	1	-
		1 дејство у јуну	1	3	-	3	1	-
		Без дејства у јулу	-	-	-	-	-	-
		3 дејства у периоду од 15. априла до 15. јула	38	179	1	180	12	9

*У сумама колоне Број ЛС у дејству (месечним и коначној), нека станица се може појавити више пута (ако је дејствовала у више дејстава).

**У сумама колоне за појаве (месечним и коначној), нека станица се може појавити више пута (ако је имала појаву у више дана).

У другој половини месеца априла и у првој половини месеца јула није било дејстава.

У мају месецу током два дана са дејством утрошено је 180 противградних ракета, од којих је једна била неисправна.

У јуну месецу се дејствовало једном са три противградне ракете.

Током првог дела сезоне одбране од града појава суградице забележена је на 12, а појава града на 9 лансирних станица.

Из Табеле 4. видимо да се два дана дејствовало у Жабарима и Петровцу, а по једном у Великом Градишту, Голупцу, Кучеву, Малом Црнићу, Пожаревцу и Свилајнцу.

На територији Деспотовца и Жагубице није било дејства.

Табела 4: Преглед дејстава по локалним самоуправама на територији РЦ "Петровац" у периоду од 15. априла до 15. јула 2025. године

Локална самоуправа	Број дана са дејством	Број лансирних станица у дејству	Број утрошених противградних ракета			Број лансирних станица са	
			исправних	неисправних	укупно	суградицом	градом
ВеликоГрадиште	1	2	12	-	12	1	-
Голубац	1	2	9	-	9	-	-
Деспотовац	-	-	-	-	-	-	-
Жабари	2	3	19	-	19	1	1
Жагубица	-	-	-	-	-	1	-
Кучево	1	5	18	-	18	2	2
Мало Црниће	1	3	17	1	18	-	3
Петровац	2	21	98	-	98	7	3
Пожаревац	1	1	3	-	3	-	-
Свилајнац	1	1	3	-	3	-	-
Укупно у периоду од 15. априла до 15. јула		38	179	1	180	12	9

*У суми колоне Број ЛС у дејству, нека станица се може појавити више пута (ако је дејствовала у више дејстава).

**У сумама колоне за појаве, нека станица се може појавити више пута (ако је имала појаву у више дана).

4. ПРЕГЛЕД КАРАКТЕРИСТИЧНОГ ДЕЈСТВА

Дејство од 06. маја 2025. године

Балканско полуострво било је под циклоналним пољем на свим висинама и нестабилне ваздушне масе. У приземљу је био пролазак фронталне зоне у југозападној висинској струји. Очекивао се јачи конвективни развој са ризиком од непогода са градом и јаким ветром. Стрелци су обавештени да очекујемо непогоду и да ће бити дејства. Наиласком фронталне зоне територија целог радарског центра је била захваћена облачношћу која се премештала зонално на исток. Регистровани смо 22 конвективне ћелије, од којих је 12 испуњавало услове за засејавање или су били на граници за засејавање. Засејали смо 9 конвективних ћелија и све су биле са јаком рефлексијом и великим вредностима референтних висина. Засејавање је било са 130 противградних ракета и још једном која се показала неисправном. У дејству су учествовали стрелци 27 лансирних станица из Великог Градишта, Голупца, Жабара, Кучева, Малог Црнића, Петровца и Пожаревца. Било је и штете у Малом Црнићу и Пожаревцу. У Малом Црнићу је на 3 хектара воћа оштећење 30%. У Пожаревцу је на 901 хектар стрног жита, кукуруза, сунцокрета, винове лозе и поврћа штета од 80 до 90%.

5. ПРЕГЛЕД ШТЕТА ОД ГРАДА

На подручју Радарског центра "Петровац", у овом периоду, штете од града на пољопривредним културама регистроване су током једног дана, 06. маја. У Пожаревцу на 901

хектар штета је 80 до 90 процената и то: 200 хектара кукуруза са оштећењем од 90 процената, 150 хектара сунцокрета са штетом од 90 процената, 550 хектара стрног жита са оштећењем 80 до 90 процената и на по пола хектара винограда и поврћа са оштећењем 90%. У Малом Црнићу на 3 хектара воћа оштећење је 30%.

Табела 5. Преглед штета од града или суградице на територији РЦ "Петровац" у периоду од 15. априла до 15. јула 2025. године

Редни број	Датум	Локална самоуправа	Укупна оштећена површина (ха)	Степен оштећења (%)	Извор податка
1	6. мај	Мало Црниће	3	30	Стрелци
		Пожаревац	901	80-90	Екипа радарског центра
		у 2 општине	904	30-90	
У 2 општине, један дан са штетом			904	30-90	

6. ЗАКЉУЧЦИ

- Активирана је 61 лансирна станица.
- Током првог дела сезоне било је три дана са дејством.
- Утрошено је 180 противградних ракета, од којих је једна била неисправна.
- Штете на пољопривредним културама било је на 904 хектара са степеном оштећења од 30 до 90%.
- Сарадња са локалним самоуправама је добра.
- Радарски центар има довољан број противградних ракета.

Извештај саставио Мијомир Драшковић дипл.мет., шеф Радарског центра "Петровац".